

ఈ వర్గాలికీ వ్యవస్థలో, న్యాయవ్యవస్థ పామాన్యలకూ, బడుగులకూ న్యాయం

అందిస్తుందనుకోవటం ఒళ్ళ భ్రమ మాత్రమే!

మనది ప్రపంచంలోని అతిపెద్ద ప్రజాస్ామ్యం కనుక, మన దేశంలో పొర్లమెంటరీ ప్రజాస్ామ్యవ్యవస్థ పరిపాలన సాగుతోంది కనుక, మనదేశపు రాజ్యంగంలో ప్రజల ప్రాథమిక హక్కులకు రక్షణ యిచ్చామన్నారు కనుక, మన న్యాయవ్యవస్థకు స్వప్తంత్ర ప్రతిపత్తి కల్పించబడింది కనుక, న్యాయం అందించేందుకుగాను దేశంలోని ఉన్నత న్యాయస్థానాల న్యాయమూర్తులకు రాజ్యాగాన్ని అన్యయించే విస్తృతాధికారాలున్నాయి కనుక-మనదేశపు న్యాయవ్యవస్థ ప్రజలకు హక్కపొతం లేని సమన్యాయం అందిస్తుందని, చట్టంముందు ప్రజలందరూ సమానులేననీ మన పాలకులూ, పాలక వర్గాలూ, పొర్లమెంటరీ ప్రజాస్ామ్య సుగుణాలను విశ్వసించే వారూ నిరంతరం ప్రచారంకావిస్తూ, ప్రజల యొక్క నమ్మకాన్ని పొందే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. దేశంలోని విద్యావంతులూ, మేధావులూ, సామాజిక సేవకులూ, న్యాయకోవిదులూ అనుకున్న అనేకమంది కూడా యిదే విషయాలను నమ్ముతూ, మన న్యాయవ్యవస్థ యొక్క ప్రాశస్తుతపట్ల తమ ఆమోద, అనందాలను ప్రకటిస్తూ, మన న్యాయవ్యవస్థయొక్క స్వప్తంత్ర ప్రతిపత్తి పట్ల తమ విశ్వసాన్ని వ్యక్తంచేస్తూ వున్నారు.

కానీ యా 69 సంవత్సరాల 'స్వప్తంత్ర' దేశపు ప్రజల అనుభవంలో - న్యాయం అన్నది ప్రజలకు ఎండమావి అనీ, అది ఆర్థిక, అంగ, అధికార బలమున్నవారికి మాత్రమే అందుబాటులోకి వస్తుందనే వాస్తవాన్ని అర్థంచేసుకొంటూ వున్నారు. మన ప్రస్తుత పాలనావ్యవస్థలో న్యాయవ్యవస్థ నిష్పాక్షికమైన న్యాయం లేదా తగు న్యాయం అందిస్తున్నదన్న నమ్మకాన్నండి, విశ్వసం నుండి బయలపడుతున్నారు; ఆచరణలో అటువంటి నమ్మకం కేవలం భ్రమ మాత్రమేనని స్వస్తున్నభవరీత్యాగూ అర్థం చేసుకొంటున్నారు.

ఆర్థిక, అంగబలం వున్నవారు తప్ప న్యాయవ్యవస్థ దగ్గరకు చేరటమే అసాధ్యం అయిపోయిందన్న అనుభవాన్ని దేశంలోని ప్రజలు నిరంతరం చచిచూస్తున్నవారే. ఇక అధికారబలం, కండబలంకలిగిన వారివల్ల జిరిగిన అన్యాయాల నుండి కానీ; రాజ్యం జరుపుతున్న అన్యాయం, అక్రమాలు, హింసవలన కలిగిన అన్యాయానికి కానీ - న్యాయవ్యవస్థనుండి న్యాయాన్ని పొందటం దాదాపు దుర్బహమేఘన్నది ప్రజానీకం నిత్యానుభవంలో అర్థం చేసుకొంటున్నారు. ఆ కారణంగానే హక్కుల సంస్థల ద్వారా న్యాయం కోసం నిరంతరం ఆందోళనలు సాగిస్తానే వున్నారు.

న్యాయవ్యవస్థపై ప్రజల విశ్వసం పూర్తిగా సన్నగిల్లతున్న సందర్భాల్లో తిరిగి ప్రజానీకంలో ఆ విశ్వసాన్ని పునర్వధరించటంకోసమా, లేదా కొన్ని ఉదారవాద ఆదర్శాలు, అవగాహన కల కొద్దిమంది ఉన్నత న్యాయస్థానాల న్యాయమూర్తుల మూలకంగానో - అప్పుడప్పుడు ఉన్నత న్యాయస్థానాలు కొన్ని ప్రజాను కూలమైన తీర్పులు యిచ్చిన సందర్భాలు కూడా యా 69 సంవత్సరాల ప్రజల అనుభవంలో లేకపోదు. నిశితంగా యా విషయాన్ని పరిశీలిస్తే, ఆ రకంగా అప్పుడప్పుడు అసాధారణ తీర్పునివ్వటం అన్నది - ఆయా ఉన్నత న్యాయస్థాన న్యాయమూర్తుల దయా దాక్షిణ్యాలపైన, యిష్టాయిష్టాలపైన ఆధారపడి జరుగుతున్న విషయమే తప్ప, ఒక విధానపరమైన, సమ - నిష్పక్షన్యాయం అందించే ప్రక్రియ యొక్క ఫలితంగా అందుతున్నది కాదని స్వప్తుహాతోంది. కాకపోతే పొర్లమెంటరీ ప్రజాస్ామ్యిక వ్యవస్థలో తనను తాను నాట్లవ అంగంగా అభివర్షించుకొంటూ, అసాధారణ రీతిలో సమాజంపై అధికారాన్ని చలాయిస్తున్న - పలుకుబడి సంపాదించిన పాలకవర్గ మీదియా మాత్రం, యిటువంటి దయాదాక్షిణ్య తీర్పులను చూపెడుతూ ప్రజాస్ామ్యంయొక్క న్యాయవ్యవస్థయొక్క ప్రాశస్త్రాన్ని స్తోత్రంచేస్తూ, ప్రజాభిప్రాయాన్ని దోషించి పాలనా వ్యవస్థపట్ల భ్రమలను పెంచుకొనేవిధంగా మరిచేందుకు నిరంతరం పాటుపడుతోంది.

ప్రభుత్వానీకి, బలాధ్యవర్గాలకూ వ్యతిరేకంగా ప్రజానుకూల తీర్పులు యిచ్చిన ఆ కొద్దిమంది న్యాయమూర్తులలో చిత్తవర్ధి, ప్రజలకు న్యాయం కల్పించాలన్న సదుదేశాల తీర్పులు యిచ్చినవారు లేరన్నది కాదు యా విపరణ ఉద్దేశ్యం. కానీ విధాన పరంగా మనవ్యవస్థయొక్క వర్గస్వభావ మూలంగానే అటువంటి నిష్పక్షపాత, న్యాయాన్నందించటం జరగదని చెప్పటం యా విపరణ ప్రధానోద్దేశ్యం.

కొంతమంది ఆదర్శనీయమైన న్యాయమూర్తుల, చిత్తవర్ధిగల న్యాయమూర్తుల కృషి ఫలితంగానే, రాజ్యంగ అధికరణ-32 హమీలనూ-అధికరణ-21 హమీలను, ఆదేశిక సూత్రాల స్ఫూర్తినీ అన్యయించి, జరిపిన వ్యక్తిగత కృషి ఫలితంగా బలం, అధికారంలేని, నోరులేని వారి తరపున యితరులు ప్రజాప్రయోజన వ్యాజ్యాలు(జనహిత వ్యాజ్యాలు)వేసి, వారికి న్యాయం అందజేయవలసిందిగా ఉన్నత న్యాయస్థానాలను కోరే ఒక పద్ధతి అందుబాటులోకి వచ్చింది. ఈ పద్ధతి ప్రకారం ఆయా వ్యాజ్యాలలోని వాస్తవ అవాస్తవాలను పరిశీలించి న్యాయం చెప్పటమనే విధానం అప్పుడప్పుడూ జరుగుతోంది. ఈ కారణంవలన, యిటువంటి పద్ధతి ద్వారా ప్రజలకు న్యాయాన్ని అందుబాటులోకి తేవుచున్నా ఆశ, భ్రమలు క్రమక్రమంగా సమాజంలో రూపుదిద్దుకొన్నాయి.

అయితే, దేశంలోని అత్యస్వంత న్యాయస్థానమైన నుట్టింకోర్టు, యటీవలి కాలంలో, రాజ్యం యొక్క ఉద్దేశ్య పూర్వక హింసనూ, భూయిజమాని యష్టానికి వ్యతిరేకంగా రాజ్యం సాగించే దుర్మార్గమైన భూ సమీకరణనూ సవాల్జేస్తూ దాఖలుచేసిన రెండు ప్రజాప్రయోజన వ్యాజ్యలలో—ఆ వ్యాజ్యలను పరిశీలించటానికి కూడా అంగీకరించక తిరస్కరిస్తూ—యిచ్చిన తీర్పులు మన న్యాయవ్యవస్థ నిష్పక్షపాత న్యాయాన్ని అందించటం ఒక్క త్రిమ మాత్రమేనన్న విషయాన్ని నిర్ద్ధంద్ధంగా తేల్చిపారేశాయి. కేవలం న్యాయాధిపతుల ధయాధర్యం, యిష్టా యిష్టాల మేరకే మన న్యాయవ్యవస్థ న్యాయం అందిస్తుందన్న వాస్తవాన్ని కూడా స్ఫ్యాపిచాయి.

ప్రస్తుత బిజెపి జాతీయ అధ్యక్షుడు అమిత్షా, గుజరాత్ రాష్ట్రంలో హోంమంత్రిగా అధికారంలోపున్న రోజుల్లో, గుజరాత్ పోలీసులు 2005 నవంబరు 26న పాబుద్దిన్నను బూటకపు ఎన్కొంటర్లో కాల్చి చంపారు. రెండురోజుల అనంతరం నవంబర్ 28న ఆయన భార్య కసూర్బీ కూడా చంపబడింది. పాబుద్దిన్ సహాయకుడు అయిన తులసిపతి ప్రజాపతి హత్యచేయబడ్డాడు. ఈ నేరాలకు గుజరాత్ పోలీసులు, నాడు హోంమంత్రిగా వున్న అమిత్షానే బాధ్యలు కాబట్టి, యిటువంటి రాజ్యహింసను ప్రభుత్వపరంగానే అమలుజరగనిచ్చిన నేరస్తుడయిన అతడ్ని, యారోజున కేంద్రప్రభుత్వంలో అధికారంలోపున్న ప్రభుత్వాన్ని నిర్దేశించే అధికార రాజకీయ పాలకపార్టీ అయిన బిజెపి దేశాధ్యక్ష పదవిని నిర్వహించకుండా నిరోధించమని (విస్తుత ప్రజా ప్రయోజనాల దృష్ట్యా) కోరుతూ బొంబాయి హైకోర్టులో హర్షమందిర్ అనే ప్రముఖ సామాజిక కార్యకర్త ప్రజాహిత వ్యాజ్యాన్ని దాఖలు చేశారు. అయితే యా వ్యాజ్యాన్ని బాంబే హైకోర్టు పరిశీలించి, న్యాయం చేయటానికి తిరస్కరించింది. బాంబే హైకోర్టు తీర్పును సమాచేస్తూ, న్యాయం చేయమని కోరుతూ, పిటీషన్స్తు సుట్రీంకోర్టుకు వెళ్ళారు. హర్షమందిర్ తరపున కపిల్ సిబార్ వాదిస్తే, అమిత్షా తరపున హర్షసాత్మ్య వాదించారు. అయితే ధర్మసానాన్ని అధిష్టించిన న్యాయమూర్తులన ఎన్.ఎ.బాబ్జీ, అశోక్భూషణ్లు, పిటీషన్స్ దారుడైన హర్షమందిర్కా, అన్యాయం జరిగిందని చెప్పబడుతున్న భాధితులకూ ఏరకమైన సంబంధం లేదుకనుక, అటువంటి వ్యాజ్యం వేయటానికి హర్షమందిర్కు హక్కే (లోకోస్టాండీ) లేదు గనుక, తాము ఆ వ్యాజ్యాన్ని తిరస్కరిస్తున్నామంటూ ఆ పిటీషన్స్తు నిర్ద్ధంద్ధంగా తిరస్కరించారు. అటువంటి (సాంకేతిక) కారణంతో న్యాయాన్ని అందజేయటానికి తిరస్కరించారు. ఆ తీర్పును 2016 ఆగస్టు 1న వెలువరించారు. ఇటువంటి తీర్పులో యిమిడివున్న న్యాయనిరాకరణ విధానంపై పాలకవర్గ మీడియా ఎటువంటి వ్యాఖ్యలు చేయకుండా హానంగా వుండిపోయాంది. ‘టైమ్స్ ఇండియా’ మాత్రం ‘అమిత్షాకు ఊరటనిచ్చిన సుట్రీంకోర్టు’ అంటూ ఒక సంపాదకీయ వ్యాఖ్యను ప్రచురించి, ఆ తీర్పులో వున్న తప్పొప్పుల గురించి ప్రస్తావించకుండా కర్మవిరక్కండా-పాము చావకుండా జాగ్రత్తవదింది.

అంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో, నూతన రాజధాని నిర్మాణ కోసమని, అమరావతి ప్రాంతంలోని రైతులనుండి, తెలుగుదేశం పార్టీ ఆధ్యర్యంలో చంద్రబాబునాయిడి నాయకత్వంలోని రాష్ట్రప్రభుత్వం బలవంతంగా, అనేక మాయోపాయాలతో, అంగీకరించి వారిని భయబ్రాంతుల్ని చేస్తూ పంటలు పండే సారవంతమైన వ్యవసాయ భూములను ‘సమీకరిస్తున్న’ అక్రమ అన్యాయాలను అడ్డుకొని, ఆ రైతులకు న్యాయం అందించమంటూ ప్రముఖ సంపాదకుడు, న్యాయవాది, వార్తా విశ్లేషకుడు అయిన ఏబిక్ ప్రసాద్ సుట్రీంకోర్టులో ఒక ప్రజాహిత, వ్యాజ్యాన్ని దాఖలు చేశారు. ధర్మసానాన్ని అధిష్టించిన సుట్రీంకోర్టు ప్రధానసామాన్మార్తి శాకూర్ అనులు కేనును పరిశీలించకుండానే, పిటీషన్స్తు భాధితులకూనిరాకరణ విధానంపై చెప్పబడుతున్న రైతులకీ ఏవిధమైన సంబంధం లేనందువలనా, పిటీషన్స్తు భాధితులకూనందువలనా, వారికి అటువంటి వ్యాజ్యం దాఖలచేనే హక్కు (లోకోస్టాండీ) లేదు కాబట్టి ఆ వ్యాజ్యాన్ని తిరస్కరిస్తున్నామంటూ తీర్పుయిచ్చారు. రైతులు న్యాయం కోరుతూ తమవద్దకు వస్తే అప్పుడు చూద్దాం అంటూ ఆ పిటీషన్స్తు కొత్తివేశారు. అంటే తాము నిష్పాక్షిక న్యాయం యివ్వబడోమంటూ పరోక్షంగా తేల్చి చెప్పారు.

నిత్యజీవితానుభవంలో రాజ్యమే, పాలక ప్రభుత్వమే రాజ్యహింసకు, భూకట్టలకు పూనుకొంటే, న్యాయాన్ని కోరే బాధితులను ఎంతగా వేధిస్తుందో, వారు న్యాయాన్ని కోరుకుండా ఎన్ని దుర్మార్గమైన అటుకాలు కల్పిస్తుందో, ఎంతగా భీతావశులను చేస్తుందో, ఎంతగా నిర్వంధానికి పూనుకొంటుందోనేది యి దేశంలో ఉన్న న్యాయమూర్తులతో సహా, ఎవ్వరికీ తెలియని విషయం కాదు. ఇందువల్ల ప్రజలకు న్యాయం అందుతుందన్న అఱుమాత్రపు అశక్తకూడా లేని పరిస్థితుల్లో రాజ్యంయొక్క ధార్మికి తట్టుకోగిలిన పలుకుబడీ, మానసిక స్నేర్యం, స్థోమతాగలవారు, బాధితుల తరపున వ్యాజ్యలు వేసి న్యాయంపొందే పద్ధతి ఒక కనీసపాటి ఆశారేభగా వుంటువచ్చింది. ఇప్పుడు ‘బాధితులకు మాత్రమే న్యాయాన్ని కోరే హక్కు’ అని చెప్పటంద్వారా సరోవర్సుత న్యాయస్థానం, సూచిగానే న్యాయాన్ని అందించటానికి తాను విధానపరంగా వ్యుతిరేకించి, తిరస్కరిస్తున్నాట్లు స్పష్టపడ్డాయి, తాను దోషించి, ప్రజావ్యతిరేక పాలకవర్గాల తరపున వున్న వర్గవ్యవస్థనే అన్న విషయాన్ని వెల్లడించింది; వాస్తవం కూడా అదే!

వర్గదోషించి పాలనాప్యవస్థలో—వర్గపాలనకోసం, వర్గపాలనచే వర్గపాలనాయకు—భూగమైన న్యాయవ్యవస్థ, పాలకవర్గ ప్రయోజనాలకు విరుద్ధమైన నిష్పాక్షిక న్యాయాన్ని ప్రజలకు అందజేయదు—అందజేయలేదు అన్న విషయమే, యి తీర్పులో యిమిడివుంది.

అందునా పాలకవర్గాల ప్రతినిధులయిన పాలక ప్రభుత్వాధినేతల కనుసన్నలలోనే న్యాయవ్యవస్థకూడా నియంత్రించబడి, నిర్దేశించబడాలనే డిమాండును నేటి పాలకులు బహిరంగంగానే, బలంగా తీసుకొస్తున్న యా రోజుల్లో — అటువంటి పాలకులను, పాలకవర్గాలను ప్రసన్నం చేసుకొంటే తప్ప తమ మార్గాంతరం లేదని న్యాయమూర్తులు అర్థంచేసుకొన్న పరిస్కితుల్లో — సుట్రీంకోర్టు యిటువంటి న్యాయత్వానికి ప్రజావ్యతిరేకంగా తప్ప మరోరకంగా తీర్పులు యివ్వగలుగుతుందని ఆశించటం, భావించటం కూడా అవివేకమే అవుతుంది.

ఈ మౌలిక విషయాన్ని అర్థంచేసుకోకుండా, స్పష్టంగా వెల్లించకుండా, ‘జ్ఞానీ తాకూర్కు ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యం వేస్తున్న వారిపట్ల అనహనం వుండన్న కారణాన్ని; ఆ ప్రజాహిత వ్యాజ్యాన్ని వేసిన వ్యక్తుల విశిష్టత గురించి జ్ఞానీ తాకూర్కు తెలియదన్న కారణాన్ని; లేదా ఆయన కోర్టులో కుప్పులు తెప్పులుగా కేసులు వేరుకుపోతుండటంపట్ల-ప్రభుత్వం అందుకు తాను సూచించిన పరిప్యార్థాన్ని (న్యాయమూర్తుల సంబ్యసు పెంచటానికి) నుముఖంగా లేని కారణంపట్ల కలవరపడి అనహనంతోవున్న కారణంపలన యిలా జరిగివుంటుందేమౌసంటూ సన్నాయ నొక్కులు నొక్కుతూ వ్యాఖ్యానం చేయటం పలన-పేదవారికి న్యాయయవ్యవస్థ దరికి చేరలేని నోరులేని వారికి ఏవిధంగానూ మేలు జరగదు. ఇటువంటి వ్యాఖ్యలు, వివరణలు కూడా బాధితులకు, సుప్రీంకోర్టు చేసినట్టే అపకారం చేస్తాయి. ఈ దోషిదీ వర్గయవ్యవస్థ యొక్క స్వభావాన్ని పట్టించు కోకుండా, ‘ప్రజలకు న్యాయం అందుబాటులోకి తేగలగటం సాధ్యమే!’ అనే వాదనలు అవివేకమయినా అవుతాయి లేదా, వంచనచేయటానికి పూనుకున్నవైనా అవుతాయి.

ఈ దోషిదీ, వర్గయవ్యవస్థలో దోషిదీ, పీడనలకు గురయ్యే ప్రజలకు ఎన్నడూ నిప్పక్కపాతమైన న్యాయం అందించబడదు; అందుగూ అన్నదే పై తీర్చులద్వారా స్పష్టముపుతున్న వాస్తవం.

అందువలన మన న్యాయయవ్యవస్థయొక్క స్వతంత్రత - నిప్పక్కపాత న్యాయం అన్న అంశాలపట్ల భ్రమలు వీడి, దోషిదీవర్గ పాలనాయవ్యవస్థలో వర్గపక్కపాతం లేని న్యాయం అంటూ వుండడని గ్రహించాలి.

ఈ వాస్తవాన్ని అర్థంచేసుకోవటమంటే-జ్ఞానీ భగవతి, జ్ఞానీ చిన్నపరెడ్డి, జ్ఞానీ కృష్ణయ్యర్, జ్ఞానీ జీవనరెడ్డిలాంటి ప్రజానుకూల న్యాయమూర్తులు చిత్త శుధితో ప్రజలకు నిష్పక్కిక న్యాయం అందించడంకోసం చేసిన ఆదర్శానీయమైన, మహత్తరమైన కృషి యొక్క ప్రాముఖ్యతను అర్థంచేసుకోకుండా నిరాకరించినట్లు ఎంతమాత్రం కాదు.

దోషిదీ వ్యవస్థకు ఎటువంటి దుర్దార, దుర్దక్కణాలున్నా, న్యాయం చేకూరటానికి ప్రజలు అనుక్కణం పోరాదుతూ వుండవల్సిందే!

○○○○○○